



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

De sigillo confessionis. Quæstio 11.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

De sigillo confessionis, in quinque articulos diuisa.

Hinc queritur de sigillo confessionis.

¶ Et circa hoc queruntur quinque.

¶ Primo, utrum in quolibet casu teneatur homo ce-

lare ea, quæ sub sigillo confessionis habet?

¶ Secundo, utrum sigillum confessionis se exten-

dat ad alia, quam ad illa quæ habita sunt de con-

fessione?

¶ Tertio, utrum solus sacerdos sigillum confes-

sionis habeat?

¶ Quarto, utrum de licentia confitentis possit sacer-

dos eius delictum quod habet sub sigillo confes-

sionis, alteri prodere?

¶ Quinto, utrum teneatur illud celare, etiam si ali-

ter nouerit?

ARTIC. I.

Utrum in quolibet casu teneatur sacerdos celare pec-

cata, quæ sub sigillo confessionis habet?

¶ Ad primum sic proceditur. Videtur, quod non.

¶ In quolibet casu teneatur sacerdos celare pec-

cata quæ sub sigillo confessionis nouit: quia sicut di-

xit Bern. * Quod est institutum pro charitate, contra

charitatem non militat. Sed celatio confessionis in

aliquo casu contra charitatem militaret: sicut si ali-

quis in confessione sciat aliquem hæreticum, quem

non potest inducere ad hoc, quod desinat à corru-

ptione plebis: & simile est de illo qui scit per confes-

sionem affinitatem esse inter aliquos, qui contrahe-

re volunt. Ergo talis debet confessionem reuelare.

¶ 2. Præterea, illud ad quod quis obligatur ex

præcepto Ecclesiæ tantum, non est necesse obseruari,

mandato Ecclesiæ in contrarium facto. Sed celatio

confessionis est introducta ex statuto Ecclesiæ tantum.

¶ Ergo per Ecclesiam præcipiatur, quod quicumque

scit aliquid de tali peccato, dicat, ille qui scit per

confessionem, debet dicere.

¶ 3. Præterea, Magis debet homo seruare con-

scientiam.

¶ Supplementum.

H scien-

44
Tho. 4. d.
2. q. 3.
ar. 2. ¶
seq.
* in lib.
de dispensa-
tione. ¶
præcepto,
non remo-
ti à prin.

scientiam suam, quam famam alterius: quia dicitur ordinata est. Sed aliquando aliquis peccatum occultum incurrat propriæ conscientie damnum: sicut et testimonium adducitur pro peccato illo quod in confessione, & iurare cogitur de veritate dicitur vel cum aliquis Abbas scit per confessionem, alio Prioris subiecti sibi peccatum, ex cuius occasione inducit ipsum ad ruinam, si ei prioratum dimittit unde tenetur ei auferre pastoralis curæ dignitatem. Auferendo autem videtur confessionem publicam Ergo videtur, quòd in aliquo casu liceat confessionem publicare.

¶ 4 Præterea, aliquis sacerdos per confessionem alicuius quem audiuit, potest accipere confessionem quòd sit prælatione indignus. Sed quilibet potest contradicere promotioni indignorum, si sua iura defendat. Cum ergo contradicendo, suspicionem inducat de peccato, & sic quodammodo confessionem reuelare: videtur, quòd quandoque confessionem reuelare.

¶ *cap. omnis de penitentia. & remissis. & ea sacerdos de penitentia. d. 6.* SED contra est, quod dicit Decret. § de penitentia remissis. Caueat sacerdos ne verbo, aut signo, aut quouis modo aliquatenus prodatur peccatorem. Præterea, sacerdos debet Deo, cuius minister est, conformari. Sed Deus peccata quæ per confessionem panduntur, non reuelat, sed regit. Ergo sacerdos reuelare debet.

RESPONDEO dicendum, quòd in sacramento confessionis quæ exterius geruntur, sunt signa rerum quæ interiorius contingunt. Et ideo confessio, qua quis se sibi subijcit, signum est interioris subiectionis qua quis Deo subijcitur. Deus autem peccata quæ quis se sibi subijcit per penitentiam, regit. Unde hoc oportet in sacramento penitentiae signum confessionem celer: & tamquam violator sacramento peccat, qui confessionem reuelat. Et præterea sunt alia utilitates huius relationis: quia per confessionem

hines magis ad confessionem attrahuntur, & simplicius etiam peccata confitentur.

Ad primum ergo dicendum, quoddam dicunt, quod sacerdos non tenetur seruare sub sigillo confessionis nisi peccata, de quibus penitens emendationem promittit: alias potest ea dicere ei, qui potest prodesse & non obesse. Sed hæc opinio videtur erronea, cum hoc sit contra veritatem sacramenti. Sicut enim bapismus est sacramentum, quamuis quis fideus accedat; nec est immutatum aliquid propter hoc de essentialibus sacramenti: ita confessio non desinit esse sacramentalis, quamuis ille qui confitetur, emendationem non proponat; & ideo nihilominus sub occulto tenenda est. Nec tamen sigillum confessionis contra charitatem militat: quia charitas non requirit, quoddam apponatur remedium peccato, quod homo nescit. Illud autem quod sub confessione scitur, est quasi nescitum; cum illud non sciat aliquis ut homo, sed ut Deus. Tamen aliquod remedium adhibere debet in prædictis casibus, quantum potest sine reuelatione confessionis, sicut monendo eos qui confitentur, & alijs diligentiam apponendo ne corruptantur per hæresim. Potest etiam dicere prælato, quod diligentius vigilet super gregem suum, ita tamen ut non dicat aliquid, per quod verbo, vel actu confitentem prodatur.

Ad secundum dicendum, quoddam præceptum de confessione celanda consequitur ipsum sacramentum: & ideo sicut præceptum de confessione sacramentali facienda, est de iure diuino, & non potest aliqua dispensatione, vel iussione humana homo absolui ab eo: ita nullus ad reuelationem confessionis potest ab homine cogi, vel licentari. Vnde si præcipiatur sub pena excommunicationis iam lata, quoddam dicat, si aliquid scit de tali peccato: non debet dicere, quia debet existimare, quoddam intentio præcipientis est si sciat ut homo, hoc autem non scit ut homo. Et si etiam exprimeret de confessione interrogatus, non deberet dicere

Hæc nec

nec excommunicationem incurreret: quia non subiectus superiori suo, nisi ut homo. Hoc non scit ut homo, sed ut Deus.

Ad tertium dicendum, quod homo non addit in testimonium, nisi ut homo. Et ideo sine laqueo conscientie potest iurare se nescire, quod scit ut Deus. Similiter etiam potest prelatatus sine laqueo conscientie dimittere peccatum impunitum, scit tantum ut Deus: vel sine aliquo remedio non tenetur adhibere remedium, nisi eo modo ad ipsum defertur. Vnde in his quæ ad ipsum referuntur in foro penitentiae, debet in eodem forum potest, adhibere remedium: ut Abbas in prædicto * debet eum admonere, ut prioratus gnet: vel si noluerit, potest ex aliqua alia causa ne absolueret eum à cura prioratus, ita tamen omnis suspicio vitetur de confessionis revelatione.

* in arg.

Ad quartum dicendum, quod ex multis alijis redditur quis indignus ad prelationis officium quam ex peccato: sicut ex defectu scientie, vel timoris, vel alicuius huiusmodi. Et ideo qui contra nec suspicionem de crimine inducit, nec confessionem reuelat.

ARTIC. II.

Vtrum sigillum confessionis se extendat ad illa quàm ad illa quæ sunt de confessione.

45
Tho. ubi
sup. d. 1.
ar. 1. &
seq.

AD secundum sic proceditur. Videtur, quod sigillum confessionis se extendat ad illa, quæ sunt de confessione. Quia de confessione non sunt, nisi peccata. Sed aliquando cum peccata multa quis narrat, quæ ad confessionem non pertinent. Ergo cum illa sacerdoti dicantur, videtur, quod etiam ad illa sigillum confessionis extendat.

¶ 2 Præterea, Aliquando aliquis dicit aliquid quod secretum, & ille recipit sub sigillo confessionis. Ergo sigillum confessionis se extendit ad illa, quæ non sunt de confessione.

SED
nexum s
xa sunt a
sacramen
se exten
confessio
RESP
sionis dir
est sacra
non ca
gillum co
set pecca
nus etiam
per scand
suetudine
Et per h
Ad fecer
de facili a
piat, tene
in confess
nis non ha
Vtrum si
D ter
A solus
aliquando
tenu necess
tenetur co
dos aliqui
¶ 2 Pr
tatis pote
cata celare
solum sacer
¶ 3 Pra
singt, ut
fraudem: &
sionem reu
confessionis

SED contra, Sigillum confessionis est aliquid annexum sacramentali confessioni. Sed ea quæ annexa sunt alicui sacramento, non se extendunt ultra sacramentum illud. Ergo sigillum confessionis non se extendit nisi ad ea, de quibus est sacramentalis confessio.

RESPONDEO dicendum, quòd sigillum confessionis directe non se extendit, nisi ad illa, de quibus est sacramentalis confessio. Sed indirecte, id quod non cadit sub sacramentali confessione, etiam ad sigillum confessionis pertinet, sicut illa, per quæ potest peccator, vel peccatum deprehendi. Nihilominus etiam illa summo studio sunt celanda: tum propter scandalum: tum propter pronitatem, quæ ex consuetudine accidere possit.

Et per hoc patet responsio ad Primum.

Ad secundum dicendum, quòd aliquis non debet de facili aliquid recipere hoc modo. Si tamen recipiat, tenetur ex promissione hoc modo celare, ac si in confessione haberet, quamvis sub sigillo confessionis non habeat.

ARTIC. III.

Utrum solus sacerdos habeat sigillum confessionis?

46

D tertium sic proceditur. Videtur, quòd non solus sacerdos sigillum confessionis habeat. Quia aliquando aliquis confitetur sacerdoti per interpretem necessitate urgente. Sed interpretes (ut videtur) tenentur confessionem celare. Ergo etiam non sacerdotes aliquid sub sigillo confessionis habent.

¶ 2 Præterea, Aliquando aliquis in casu necessitatis potest laico confiteri*. Sed ille tenetur peccata celare, cum sibi dicantur sicut Deo. Ergo non solum sacerdos sigillum confessionis habet.

q. 8. a. 2.

¶ 3 Præterea, Aliquando aliquis se sacerdotem fingit, ut conscientiam alterius exploret per hanc fraudem: & ille etiam (ut videtur) peccat, si confessionem reuelat. Ergo non solum sacerdos sigillum confessionis habet.

H 3 SED

SED contra est, quod solus sacerdos minister huius sacramenti. Sed sigillum confessionis est commune huic sacramento. Ergo solus sacerdos habet sigillum confessionis.

¶ Præterea, Ideo aliquis tenetur ea quæ in confessione audit, celare: quia non scit ea ut homo, ut Deus. Sed solus sacerdos est minister Dei. Ergo ipse solus tenetur occultare.

RESPONDEO dicendum, quod sigillum confessionis competit sacerdoti in quantum est minister huius sacramenti, quod nihil aliud est, quam debita confessio celandi; sicut clavis est potestas abscondendi. Tamen sicut aliquis qui non est sacerdos, in quo casu participat aliquid de actu clavis, dum confessionem audit, propter necessitatem: ita etiam participat aliquid de actu sigilli confessionis, & tenetur celare, quamvis proprie loquendo sigillum confessionis non habeat.

Et per hoc patet solutio Ad obiecta.

ARTIC. IV.

Vtrum de licentia confitentis possit sacerdos etiam alium, quod habet sub sigillo confessionis, alteri prodere?

47

AD quartum sic proceditur. Videtur, quod de licentia confitentis non possit sacerdos etiam alium, quod habet sub sigillo confessionis, alteri prodere. Quod enim non potest superior, non potest inferior. Sed Papa non potest aliquem licentiaré, ut peccatum quod habet in confessione, alteri prodere. Ergo nec ille qui confitetur potest ipsum licentiaré, ut peccatum quod habet in confessione, alteri prodere.

¶ 2 Præterea, Illud quod est institutum pro bono commune, non potest ex arbitrio unius personæ mutari. Sed celatio confessionis est instituta pro bono totius Ecclesiæ; ut homines confidentius confessionem accedant. Ergo ille qui confitetur non potest licentiaré sacerdotem ad dicendum.

¶ 3 Præterea, Si posset licentiaré sacerdos

deretur dari pallium malitiæ malis sacerdotibus: quia possent prætere sibi licentiam datam; & sic impune peccarent; quod est inconueniens. Ergo videtur quòd non possit à confitente licentari.

¶ 4 Præterea, Ille cui iste peccatum reuelabit, non habebit peccatum hoc sub sigillo confessionis, & sic poterit peccatum publicari, quod iam deletum est: quod est inconueniens. Ergo non potest licentari.

SED contra, Superior potest remittere peccatorem cum litteris ad inferiorem sacerdotem de voluntate ipsius. Ergo de voluntate confitentis, potest sacerdos peccatum alteri reuelare.

¶ Præterea, Qui potest aliquid facere per se, potest etiam per alterum facere. Sed confitens potest peccatum suum quod fecit, per se alteri reuelare. Ergo etiam potest per sacerdotem hoc facere.

RESPONDEO dicendum, quòd duo sunt, propter quæ tenetur sacerdos peccatum occultare. Primo & principaliter, quia ipsa occultatio est essentia sacramenti, in quantum scit illud vt Deus, cuius vicem gerit in confessione. Alio modo, propter scandalum vitandum. Potest autem cõficens facere, vt illud quod sacerdos sciebat tantum vt Deus, sciat etiam vt homo: quod facit, dum licentiat eum ad dicendum. Et ideo si dicat, non frangit sigillum confessionis: tamen debet cauere scandalum, dicendo: ne fractor sigilli prædicti reputetur.

Ad primum ergo dicendum, quòd Papa non potest licentari sacerdotem ad dicendum: quia non potest facere quòd illud sciat vt homo; quod tamen facere potest ille qui confitetur.

Ad secundum dicendum, quòd non irritatur illud quod est institutum propter bonum commune: quia sigillum confessionis non frangitur, quum dicitur quod alio modo scitur.

Ad tertium dicendum, quòd ex hoc nõ datur aliqua impunitas malis sacerdotibus: quia imminet eis probatio (si accusatur) quòd de licetia cõfitentis reuelauerint.

Ad quartum dicendum, quod ille, ad quem
tia peccati deuenit mediante sacerdote, de vultu
te confitens; participat in aliquo actu sacerdotis
ideò simile est de eo & de interprete, nisi forte
cator velit quod ille absolute sciat & libere.

ARTIC. V.

*Utrum illud quod quis scit per confessionem, & in
aliquo alio modo, possit alteri reuelare?*

48

AD quintum sic proceditur. Videtur, quod
quod quis scit per confessionem, & etiam
quo alio modo, non possit alteri reuelare. Non
frangitur sigillum confessionis, nisi dum peccatum
quod scitur in confessione, reuelatur. Si ergo inter-
uelet peccatum quod in confessione audiuit, in-
tercūque alias sciat, sigillum confessionis fra-
re videtur.

¶ 2 Præterea, Quicumque confessionem
audit, ei obligatur ad hoc quod peccata ipsius
reuelet. Sed si aliquis promitteret alicui tene-
uatum quod ei diceretur, quantumcumque alias
deberet priuatum tenere. Ergo quod quis in con-
fessione audiuit, quantumcumque alias sciat, pri-
uatum habere.

¶ 3 Præterea, Duorum quod est altero
trahit ad se reliquum. Sed scientia, qua quis
peccatum ut Deus, est potentior & dignior scire
qua scit peccatum ut homo. Ergo trahit ad se
& ita non poterit reuelare, secundum quod scit
qua scit ut Deus, exigit.

¶ 4 Præterea, Secretum confessionis in-
est ad vitandum scandalum, & ne homines
fessionibus retrahantur. Sed si aliquis posset
illud quod in confessione audiuit, etiam si alio-
ret, nihilominus scandalum sequeretur. Ergo
modo potest dicere.

SED contra, Nullus potest alium obligare
non erat obligatus, nisi sit suus prælatus qui
eum præcepto. Sed ille, qui sciebat alicuius

tum per visum, non erat obligatus ad celandum. Ergo ille, qui ei confitetur, cum non sit prælatus suus, non potest cum obligare ad celandum, per hoc quòd ei confitetur.

¶ Præterea, Secundum hoc posset impediri iustitia Ecclesiæ, si aliquis ut euaderet sententiam excommunicationis, quæ in ipsum ferenda esset propter aliquod peccatum de quo conuictus est, confiteretur ei qui sententiam ferre debuisset. Sed iustitiæ executio est in præcepto. Ergo non tenetur quis celare peccatum, quod in confessione audiuit, si aliàs ipsum sciat.

RESPONDEO dicendum, quòd circa hoc est triplex opinio. Quidam enim dicunt, quòd illud quod in confessione aliquis audiuit, non potest aliquo modo dicere alijs, etiam si aliàs sciuit; siue ante, siue post. Quidam vero dicunt, quòd per confessionem præcluditur sibi via, ne possit aliquid dicere de hoc quod prius sciuit: non autem quin possit dicere, si post alio modo sciat. Vtraque autem opinio dum nimium sigillo confessionis attribuit, præiudicium veritati & iustitiæ seruandæ facit. Posset enim aliquis ad peccandum esse pronior, si non timeret ab illo accusari, cui confessus est, si coram illo peccatum iteraret. Similiter etiam multum iustitiæ perire poterit, si testimonium ferre aliquis non posset de eo quod vidit post confessionem de hoc factam. Nec obstat quod quidam dicunt, quòd debet protestari se non tenere priuatum hoc: quia hoc non posset protestari, nisi postquam peccatum esset sibi dictum. Et tunc quilibet sacerdos posset, cum vellet, reuelare peccatum, protestationem faciendo, si hoc ipsum ad reuelandum liberum redderet. Et ideò alia opinio est communior, quod illud quod homo aliàs scit siue ante confessionem, siue post, non tenetur celare, quantum ad id quod scit ut homo. Potest enim dicere, Scio illud, quia vidi; tenetur tamen celare illud, in quantum scit ut Deus: non enim potest dicere, Ego hoc audi-

* aliàs,
propter.